

7. Про державну допомогу суб'єктам господарювання: Закон України від 01.07.2014 № 1555-VII

8. Правова група Офісу підтримки реформи з децентралізації Мінрегіону. Прийняття одноосібних рішень сільськими, селищними та міськими головами в умовах воєнного стану [Електронний ресурс]. *Децентралізація*. 2022. Режим доступу до ресурсу: <https://decentralization.gov.ua/news/15138>.

Науковий керівник: Крилова І.Г., кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств

ОСОБЛИВОСТІ ДІЇ ОКРЕМИХ ВИДІВ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ АГРОБІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Морозова А.М., м.н.с.,

Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки"

Продовольча безпека будь-якої країни значною мірою залежить від стану такої стратегічної галузі як сільське господарство. В умовах війни питання стійкості агробізнесу набувають особливого значення і є актуальними.

З початком збройної агресії та повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України, перед агробізнесом постав значний перелік проблем, таких як: наявність посівних площ, палива, трудового ресурсу, фінансування, страхування ризиків, ринків збуту, тощо.

З метою підтримки підприємств аграрного сектору під час війни, парламентом та урядом України було запроваджено ряд ініціатив, спрямованих на забезпечення функціонування та подальшого розвитку галузі сільського господарства. Зокрема, оперативно внесено зміни в основні нормативно-правові акти, які містять пільги для сільськогосподарських підприємств в умовах дії воєнного стану на території України.

Отже, до основних нормативно-правових актів, які прямо чи опосередковано регулюють питання державної підтримки агробізнесу в умовах війни відносяться:

Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» від 24.06.2004р. № 1877-IV;

Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» від 21.10.1993р. № 3543-XII;

Указ Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022р. № 64/2022;

Постанова Кабінету Міністрів України «Про надання фінансової державної підтримки» від 24.01.2020р. № 28;

Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання бронювання військовозобов'язаних в умовах правового режиму воєнного стану» від 03.03.2022р. № 194;

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020р. №28 та від 14 липня 2021р. № 723» від 12.03.2022р. № 274;

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні» від 20.03.2022р. № 331;

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку відомчої реєстрації та зняття з обліку тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів» від 12.04.2022р. № 434;

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва і Порядку надання державних гарантій на портфельні й основі» від 15.04.2022р. № 451;

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва» від 29.04.2022р. № 521;

Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання надання державних гарантій на портфельні й основі» від 14.07.2021р. №723;

Наказ Міністерства енергетики України «Щодо необхідності включення до переліку посад та професій, що підлягають бронюванню у воєнний час на об'єктах паливно-енергетичного комплексу» від 27.02.2022р. №93.

Серед окремих кроків держави, які було запроваджено в умовах воєнного часу, слід відмітити: підтримку роботодавців в частині кадрового резерву сільськогосподарських підприємства (бронювання військовозобов'язаних працівників), компенсаційні заходи в разі працевлаштування внутрішньо переміщених осіб. Заслуговує на увагу наявна нормативна база щодо державної фінансової підтримки підприємств у вигляді пільгового кредитування бізнесу. Серед інших видів державної допомоги: онлайн-платформи від Мінагрополітики, спрощення реєстрації сільськогосподарських машин та механізмів.

Найменш поінформованими сільськогосподарські підприємства виявились саме про останній вид підтримки, тому на ньому хотілося б зупинитись більш детально.

8 березня 2022 року на сайті Мінагрополітики з'явилася інформація про те, що на період воєнного стану сільськогосподарську техніку можна не реєструвати. Тобто, Мінагрополітики дозволило експлуатацію сільськогосподарських машин без їх реєстрації на період воєнного стану. Це стосується: тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних та меліоративних машин, інших сільськогосподарських машин та їх складових вітчизняного й іноземного виробництва.

Проте, по закінченню воєнного стану на всій території України або в її окремих місцевостях, власники будуть зобов'язані зареєструвати (перереєструвати) машину протягом 90 днів.

Згодом Кабінет Міністрів України Постановою № 434 ввів спрощену процедуру тимчасової реєстрації машин у період дії воєнного чи надзвичайного стану, яка передбачає: скорочення переліку документів для реєстрації машин до мінімально необхідного; огляд машин під час реєстрації здійснюватиметься державними інспекторами за можливості; прийняття заяв щодо реєстрації

машин, головними управліннями Держпродспоживслужби, за принципом екстериторіальності.

Постановою № 434 також передбачено, що протягом 6 місяців із дня припинення або скасування дії воєнного чи надзвичайного стану фізичні особи та суб'єкти господарювання, які експлуатують машини, що перебували на тимчасовій реєстрації в період дії воєнного чи надзвичайного стану, зобов'язані здійснити державну реєстрацію машин відповідно до вимог Закону № 3353 та зазначеного Порядку.

У разі встановлення факту обтяження такої машини чи подання документів, інформація в яких не відповідає відомостям відповідних державних реєстрів і баз даних під час державної реєстрації, та/або машину не зареєстровано протягом шести місяців із дня припинення або скасування дії воєнного чи надзвичайного стану, така машина вважатиметься незареєстрованою.

Для тимчасової реєстрації машини у період дії воєнного чи надзвичайного стану до заяви власника додаються: копія документа, що підтверджує право власності; документ, що посвідчує особу представника власника машини та його повноваження (у разі потреби); копія документа, що посвідчує особу власника машини.

На машини, щодо яких було здійснено процедуру тимчасової реєстрації у період дії воєнного чи надзвичайного стану, видаються талони тимчасового обліку машини, що є дійсними в період дії воєнного чи надзвичайного стану та протягом 6 місяців після його припинення або скасування, та закріплюються нові номерні знаки або номерні знаки, які були в користуванні та на даний час не закріплені за іншими машинами.

У разі втрати, викрадення, пошкодження свідоцтва про тимчасову реєстрацію та/або номерних знаків машини на таку машину видається тільки тимчасовий реєстраційний талон і закріплюються нові номерні знаки або номерні знаки, які були в користуванні та на даний час не закріплені за іншими машинами. Інформація про втрату, викрадення, пошкодження свідоцтва про

тимчасову реєстрацію та/або номерних знаків вноситься до відповідного Єдиного реєстру для здійснення нагляду за обліком тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів та книги тимчасової реєстрації машин.

Огляд машин, щодо яких реєстрація здійснюється за процедурою тимчасової реєстрації у період дії воєнного чи надзвичайного стану, державними інспекторами та спеціалістами з проведення обстеження машини на відповідність ідентифікаційних номерів і супровідних документів на предмет фальсифікації проводиться за можливості.

Тимчасова реєстрація машин у період дії воєнного чи надзвичайного стану здійснюється державними інспекторами за місцем подання заяви власником машини (без урахування місцезнаходження юридичної особи або місця проживання (перебування) фізичної особи) протягом 3-х робочих днів.

КЛАСТЕР ЯК ЕФЕКТИВНИЙ НАПРЯМ У РОЗВИТКУ ТВАРИННИЦЬКОЇ ГАЛУЗІ

**Манюх Надія, здобувач 2-го рівня вищої освіти 2-го року навчання
Миколаївський національний аграрний університет**

Сільське господарство України на сьогодні потребує реалізації нової моделі розвитку, яка б сприяла відродженню аграрного сектору при мінімальних фінансових витратах. Такою моделлю для країни в даній галузі народного господарства можуть стати кластери, тому що для їх створення не потрібне значне фінансування і які базуються, перш за все, на організаційних зрушеннях. Скоординована співпраця з органами влади; можливість економити на масштабі, спільно закупаючи великі партії необхідних ресурсів чи замовляючи дослідження ринків або наукові розробки; можливість подаватися на гранти для вирішення колективних проблем; розбудова спільної логістичної інфраструктури та спільна промоція продукції на ринку дають великі переваги